

Nieuwsbrief 4 Landelijke Vereniging van Vakcolleges

In deze nieuwsbrief:

De Landelijke Vereniging van Vakcolleges gaat verhuizen.....	1
Brief OCW: Sterk beroepsonderwijs.....	2
Algemene ledenvergadering op 29 mei	3
Stappenplan systematisch en groepsgewijs differentiëren	4
Vraag over bevoegdheden nieuw vmbo	5
Leerlingen leren het beste als ze deze 3 dingen weten....	6
Even voorstellen	6
Landelijke Onderwijsdag vmbo - mbo Techniek	7

De Landelijke Vereniging van Vakcolleges gaat verhuizen

Het bestuur van de Landelijke Vereniging van Vakcolleges heeft in overleg met de directie van de Stichting Consortium Beroepsonderwijs besloten de samenwerking in het nieuwe schooljaar niet voort te zetten.

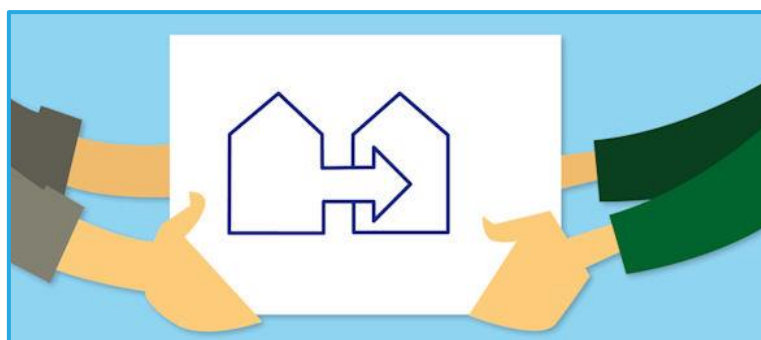
Dit besluit is genomen om nadrukkelijk te kiezen voor een eigen identiteit en (juridische) zelfstandigheid. Het bestuur verwacht daarbij de doelen en kerntaken beter te kunnen uitvoeren en af te stemmen op de wensen van de leden. Tevens wordt de infra- en organisatiestructuur hierdoor efficiënter ingericht. De keuze is gemaakt om het verenigingsbureau van de vereniging onder te brengen bij het Vakcollege Maarsbergen per 1 augustus 2017.

Tijdens de algemene ledenvergadering van 29 mei (16.00-19.00 uur) bij het Vakcollege Maarsbergen informeren we u hier nader over.

Wij danken de Stichting Consortium Beroepsonderwijs voor de samenwerking het afgelopen jaar!

Namens het bestuur LVV,

Peter Holsappel (voorzitter)

Brief OCW: Sterk beroepsonderwijs

Ton de Groot, secretaris van de LVV, behartigt daar de belangen van de vakcolleges bij OCW en de VO-raad. Vanuit zijn perspectief kijkt hij naar de recente brief met voorgenomen maatregelen van OCW om de aansluiting tussen vmbo-mbo te verbeteren.

“Veel van deze punten zijn met name voor de vakcolleges erg herkenbaar. Het is moeilijk om een brief van 17 kantjes samen te vatten in één A4-tje. Ik zie deze brief met name als een stukje erkenning voor de ideeën die onder andere door het vakcollege zijn ontwikkeld en die succesvol zijn gebleken. Deze brief roept vooral ook op om mee te denken en gebruik te maken van de mogelijkheden en vrijheid die geboden wordt. Doe er dus uw voordeel mee!”

Hieronder de strekking van de brief van OCW.

Op 20 februari ontving de Tweede Kamer eindelijk de brief Sterk beroepsonderwijs, een gezamenlijke brief van de staatssecretaris en de minister. We hebben hier lang op gewacht. Al voor de kerstvakantie is uitvoerig gesproken over deze brief binnen het Stichting Platforms Vmbo, VO-raad en MBO-raad. In deze brief vinden we eerst een duidelijke beschrijving en positionering van het vmbo binnen het VO en een beoordeling van de doorstroomproblematiek naar mbo en havo. Om deze brief voor te bereiden, zijn er vanuit het ministerie vele verkenningsgesprekken gevoerd met deelnemers vanuit het onderwijsveld. Hierbij is een inventarisatie gemaakt van maatregelen waarmee de aansluiting tussen vmbo en mbo verbeterd kan worden: Leerlingen dienen een beter beroepsbeeld te krijgen van de vervolgopleidingen en de mogelijkheden voor geïntegreerde leerroutes moeten worden uitgebouwd. Met het toelatingsrecht in het mbo krijgen meer leerlingen toegang tot het juiste vervolgniveau. Bovendien kan de overstap vanuit gl en tl naar mbo en havo verbeterd worden, onder andere door een betere aansluiting van de vakkenpakketten.

Scholen dienen verder beter samen te werken in hun regio. Vooral met krimpende leerlingaantallen is het moeilijk om alle opleidingsmogelijkheden aan te bieden, dus samenwerking hierbij is noodzaak. Scholen maken samen met het mbo en bedrijfsleven een analyse van de opleidingsbehoefte in hun regio en stemmen het aanbod hierop af.

Met de volgende zes maatregelen geeft OCW vorm aan bovenstaande punten:

1. Invoering doorlopende leerroutes van het vmbo tot en met mbo. Vmbo- en mbo scholen krijgen veel meer mogelijkheden om samen geïntegreerde leerroutes aan te bieden;
2. De mogelijkheid tot stapelen wordt gestimuleerd;
3. Met behulp van schakelprogramma's wordt de aansluiting met de vervolgopleiding verbeterd, zowel wat betreft deficiënties als havo-studievaardigheden;
4. Basisschoolleerkrachten worden beter voorgelicht over de toekomstperspectieven van het praktisch leren in het beroepsonderwijs;
5. De gl en tl worden samengevoegd. Leerlingen in de tl krijgen de mogelijkheid om een beroepsgericht keuzevak te volgen;
6. Scholen worden gestimuleerd om gebruik te maken van elkaars faciliteiten.

Ton de Groot (secretaris LVV) is directeur van het Teylingen College, KTS.

Nieuwsgierig geworden naar deze nieuwe impuls voor de doorlopende leerlijnen? Check dan onderstaande link.

[Link naar artikel en de brief van OCW](#)

Algemene ledenvergadering op 29 mei

Per regio is met directeuren van vakcolleges geïnventariseerd wat de wensen zijn voor komend schooljaar. Hoe kunnen we de krachten bundelen, samen door ontwikkelen en wat vraagt dat aan coördinatie? Met deze input gaan we aan de slag tijdens de algemene ledenvergadering van 29 mei (16.00-19.00 uur). Deze vindt plaats op Vakcollege te Maarsbergen en het belooft een interactief programma te worden. Na afloop gaan de leerlingen een diner voor ons verzorgen!

U kunt zich inschrijven voor de algemene ledenvergadering van de LVV via onderstaande link. Ook niet-aangesloten vakcolleges zijn van harte welkom.

[Link voor aanmelden ALV](#)

Stappenplan systematisch en groepsgewijs differentiëren

Vanuit de universiteit van Eindhoven is er onderzoek gedaan naar systematisch en groepsgewijs differentiëren binnen beroepsgerichte lessen van drie vakcolleges (Eindhoven, Horst en Alkmaar, 2017). Het betrof het vak Techniek en Vakmanschap (T&V).

Docenten T&V zijn enthousiast over het didactisch concept en de lesbrieven, maar ze ervaren in hun lessen T&V grote verschillen tussen hun leerlingen. Hoe daarmee om te gaan? Deze problematiek is aanleiding geweest om te onderzoeken hoe docenten T&V op systematische wijze kunnen differentiëren, zodat zij planmatig kunnen inspelen op de verschillen tussen leerlingen en daarmee het leerproces van hun leerlingen positief kunnen stimuleren. Om ervoor te zorgen dat docenten T&V eenvoudig het overzicht kunnen houden over hun leerlingen gaat het in dit onderzoek om differentiatie naar subgroepen.

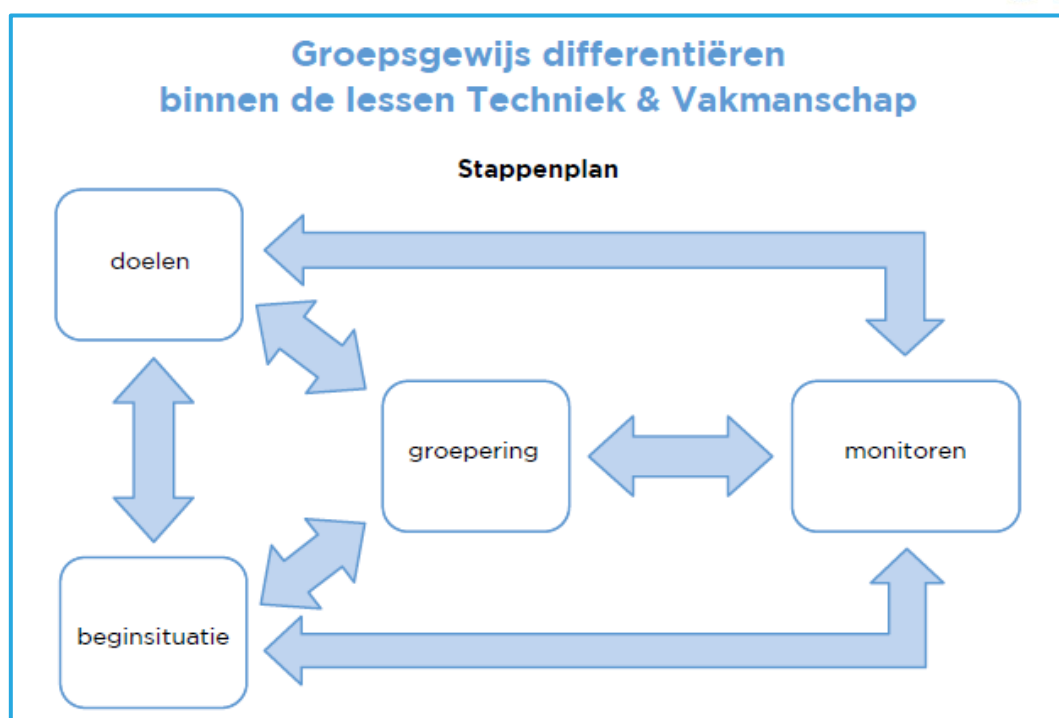
Docenten T&V hebben samen met de onderzoekers en een adviseur van de Vakcollege Groep een stappenplan ontwikkeld dat als handvat kan worden gebruikt om differentiatie naar subgroepen vorm te geven in de lessen T&V. Dit stappenplan helpt docenten om op basis van een select aantal doelen en de daaraan gerelateerde beginsituatie, leerlingen naar subgroepen in te delen en hun onderwijs aan te laten sluiten bij de behoeftes van de verschillende subgroepen. Bij het uittesten van het stappenplan in de praktijk bleek dat de docenten informatie misten over de leerdoelen van het leergebied T&V en over de beginsituatie van hun leerlingen. Daarom hebben de docenten per school aanvullende instrumenten ontwikkeld om het stappenplan toe te kunnen passen in hun lessen. De voor de eigen schoolcontext ontwikkelde aanvullende instrumenten bestonden uit:

1. Overzichten van de leerdoelen (veelal technische vaardigheden) van het leergebied T&V
2. Registratieformulieren met tussen en/of einddoelen om de voortgang van leerlingen bij te kunnen houden en/of
3. Voortesten om de beginsituatie van leerlingen vast te stellen

Met behulp van de aanvullende instrumenten lukte het alle docenten om aan de hand van het stappenplan, planmatig te differentiëren naar subgroepen in de lessen T&V.

Via onderstaande link komt u bij het rapport en het stappenplan.

[Link naar rapport systematisch en groepsgewijs differentiëren.](#)

Met dank aan Annemiek Vennix, Jannet Doppenberg, Douwe Beijaard, 2017

Vraag over bevoegdheden nieuw vmbo

Regelmatig krijgen we vragen over de bevoegdheden die in 2021 verplicht worden. Bijvoorbeeld: Hoe zit het met de docenten die nu M&D geven in de onderbouw? Moeten zij nog bevoegdheden halen om dit vak te mogen geven?

De vakroute Mens & Dienstverleners staat voor een oriëntatie/programmering van de profielen Zorg & Welzijn, Economie & Ondernemen en Horeca, Bakkerij & Recreatie vanaf leerjaar 1 en/of 2.

Het lesmateriaal is opgebouwd vanuit de nieuwe beroepsgerichte examenprogramma's. Docenten dienen dus ook in de onderbouw te voldoen aan de bevoegdheden zoals ze op de website van Vernieuwing vmbo zijn aangegeven (hetzelfde geldt voor het vak Techniek in de onderbouw).

Een aparte bevoegdheid voor M&D bestaat niet. M&D is een verzamelnaam voor deze drie profielen en is eigendom van de Landelijke Vereniging van Vakcolleges.

Meer informatie vindt u op deze site:

<http://vernieuwingvmbo.nl/bevoegdheden-nieuw-vmbo/>

Leerlingen leren het beste als ze deze 3 dingen weten....

Van prof. John Hattie weten we dat leren het beste verloopt als leerlingen 3 dingen weten:

1. waar ga ik heen? (leerdoel)
2. hoe sta ik ervoor?
3. wat is de volgende stap?

Leerlingen boeken de meeste vooruitgang als ze niet leren voor een beoordeling, maar als voor hen zichtbaar is *dát* ze leren en *wát* ze leren. Leerlingen groeien als ze eigenaar worden van hun eigen leerproces. De vraag is alleen: hoe krijg je ze zover? Formatieve assessment helpt leerlingen daarbij.

Als je formatief beoordeelt, dan ben je gericht op de ontwikkeling: wat is goed en hoe kun je het nog beter maken? Het leerproces staat centraal. Dit beoordelen vindt onder andere plaats terwijl de leerling nog aan het leren is, dus niet pas aan het einde van de les. Voorwaarde is dat het leerdoel en de succescriteria helder zijn, zodat leerlingen weten hoe een 'goed' leerresultaat eruit ziet.

Hoe formatieve assessment op een succesvolle manier uitgevoerd kan worden beschreef Shirley Clark in haar boek *Leren zichtbaar maken met formatieve assessment*. Met veel tips, praktische voorbeelden en videoclips. [Download hier gratis een hoofdstuk uit het boek](#). (met dank aan Bazalt Educatieve uitgaven).

Even voorstellen

Zoals u wellicht heeft vernomen gaan Sjoerd Renkers en Jasper Kooper de LVV verlaten in verband met andere werkzaamheden. Cris van der Weele is per 1 maart onze nieuwe adviseur en stelt zich hieronder aan u voor.

Mijn naam is Cris van der Weele, 43 jaar, woonachtig in Breda en werkzaam als zelfstandig onderwijsadviseur. Inmiddels werk ik al bijna 20 jaar met veel plezier in het beroepsonderwijs. Begonnen als docent aan een hbo-opleiding voor toerisme en recreatie, daarna werkzaam als onderwijsadviseur, projectleider en ontwikkelaar voor het vmbo, mbo en bedrijfsopleidingen.

Naast mijn werkzaamheden voor de Landelijke Vereniging van Vakcolleges (LVV) ben ik op dit moment ook actief als adviseur voor de Vakmanschaproute (vmbo-mbo route) in Zeeland, ben ik adviseur voor een uitgever binnen de Procestechiek en vervul ik de rol van projectleider bij het stimuleren van Wetenschap & Techniek in het basisonderwijs. Daarvoor heb ik onder meer advies- en ontwikkelwerk gedaan voor enkele technische opleidingen van ROC Scalda én voor de enige kerncentrale in Nederland.

Ik hoop deze ervaring in te kunnen zetten om de vakcolleges in de regio Midden goed te ondersteunen in hun verdere groei en professionalisering. Het concept Vakcollege is in mijn ogen een zeer goed doordachte route die met actueel en modern onderwijs, zonder onnodige drempels, goed geschoolde vaklieden kan afleveren op de arbeidsmarkt. Door als vakcolleges gezamenlijk op te treden, door met elkaar de verbinding te zoeken en van elkaar te leren, moet het praktijkonderwijs van het vmbo de plek krijgen die het verdient. Daar zet ik me met plezier voor in!

Landelijke Onderwijsdag vmbo - mbo

Techniek

Aangesloten vakcolleges kunnen tegen het gereduceerde tarief deelnemen aan de landelijke dag voor techniek van het Consortium beroepsonderwijs. De LVV zal hier ook aanwezig zijn met een stand en een workshop verzorgen over aansluiting vmbo - mbo.

Datum	donderdag 1 juni 2017
Tijd	09.00 - 17.00 uur
Locatie	Postillion Hotel Amersfoort Veluwemeer, Strandboulevard 3, 3882 RN Putten
Kosten	€ 95,- voor aangesloten leden, voor niet-leden € 295,-

[Klik hier om in te schrijven.](#)

Op het moment dat de workshops bekend zijn, zal het Consortium beroepsonderwijs u benaderen om een keus te maken uit het aanbod

Belangrijke data	
12 mei:	Directeurenoverleg regio Zuid bij Vakcollege Eindhoven (14.00-16.00 uur)
29 mei:	Ledenvergadering bij Vakcollege Maarsbergen (16.00-19.00 uur)
30 mei:	Themabijeenkomst regio Noord bij het Esdal College Klazienaveen (14.30-17.00uur)
1 juni:	Landelijke dag voor Techniek
8 juni:	Collegiaal werkbezoek Da Vinci College Regio Zuid (15.00-19.00 uur)
20 juni:	Themabijeenkomst regio Midden en West (in de middag, tijdstip, locatie volgt)

Heeft u een krantenbericht of een nieuwtje over uw vakcollege? Of opmerkingen naar aanleiding van deze nieuwsbrief? Neem dan contact op met:

Ineke Veerkamp, coördinator LVV, iveerkamp@hetvakcollege.nl, 06-28666100, twitter @Vakcolleges.